



## OBSAH

### STUDIE

- Jaroslav Panáček: Sídla nižší šlechty na Českolipsku v době předhusitské. Rozbor současného stavu poznání – *Sitze des niederen Adels im Gebiet Česká Lípa (Böhmisch Leipa) in der vorhussitischen Zeit* ..... 9–32
- Jiří Šedivý: Hrady v údolí Labe mezi Ústím nad Labem a Děčínem – *Burgen im Elbetal zwischen Ústí (Aussig a. d. Elbe) und Děčín (Tetschen)* ..... 33–65
- Jan Čížek – Jiří Slavík: Manská soustava náchodského hradu – *Das Lehnssystem der Burg Náchod*.. 67–88

### Z EVROPSKÉ KASTELLOLOGIE

- Daniel Burger: Burgenforschung in Bayern – *Výzkum hradů v Bavorsku* ..... 89–117
- Dankwart Leistikow: Literaturbericht seit 1900 zu den Bauten Kaiser Friedrichs II. von Hohenstaufen (1194–1250) in Süditalien (in Auswahl) – *Přehled literatury věnované od roku 1900 stavbám císaře Fridricha II. Štaufského (1194–1250) v jižní Itálii (výběr)* ..... 119–130

### MONOGRAFIE

- Miroslava Cejpková: Hrad Hlavačov, okr. Ústí nad Orlicí – *Die Burg Hlavačov, Bezirk Ústí nad Orlicí* ..... 131–172
- Tomáš Durdík – František Kubů – Petr Zavřel: Hrad Kunžvart – *Die Burg Kunžvart* ..... 139–172
- František Gabriel: Hrad Frýdštejn – *Die Burg Frýdštejn* ..... 173–192
- Zdeněk Procházka: Archeologický výzkum hradu Lacembok 1999–2000 – *Archäologische Untersuchung der Burg Lacembok* ..... 193–214
- René Kyselý: Určení zvířecích kostí z výzkumu hradu Lacemboku v roce 2000 – *Bestimmung der Tierknochen aus der Erforschung der Burg Lacembok im Jahre 2000* ..... 215–216
- Tomáš Tomíček – Jiří Úlovec: Hrad Bradlec – *Die Burg Bradlec* ..... 217–246
- Vratislav Ryšavý: Zámek v Chyších – *Schloss in Chyše* ..... 247–261
- Jan Anderle – Martin Ebel – Petr Chotěbor: Ctěnice – *Die Feste Ctěnice* ..... 263–276
- Jiří Úlovec: Tvrz a zámek ve Zdibech u Prahy – *Feste und Schloss in Zdiby bei Prag* ..... 277–296
- Jan Urban: Chotěbořské panské sídlo v průběhu staletí – *Der Herrnsitz Chotěboř im Laufe der Jahrhunderte* ..... 297–314
- Pavel Bolina – Jiří Doležel – Petr Fedor – Jaroslav Sadílek: K otázkám stavebního vývoje hradu Veverí ve středověku – *Zu Fragen der Bauentwicklung der Burg Eichhorn (Veverí) im Mittelalter* ..... 315–338
- Jan Štětina: Stavební vývoj Nového hradu u Adamova – *Bauentwicklung der Neuen Burg bei Adamov* ..... 339–374

Martin Čechura: Opevněný kostel v Řesanících – Befestigte Kirche in Řesanice .....	375–380
Jarmila Princová–Justová: Chalupovský manský dvůr v Libici nad Cidlinou. Archeologický příspěvek k poznání středověké a raně novověké vsi Libice. Část II. – <i>Der Hof des Vasallenhauses „Chalupovský“ in Libice an der Cidlina. Archäologischer Beitrag zur Erkenntnis des mittelalterlichen und frühneuzeitlichen Dorfes Libice. Teil II.</i> .....	381–392

## KAŽDODENNÍ ŽIVOT

Tomáš Durdík – Zdenka Nemeškalová–Jiroudková: Falešný pražský groš z hradu Kozlov (Chlum) – <i>Der falsche Prager Groschen aus der Burg Kozlov (Chlum)</i> .....	393–398
--	---------

## MILITARIA

Jan Frolík: Nálezy z obléhání hradu Lichnice v letech 1428–1429 – <i>Fundstoff aus der Belagerung der Burg Lichnice in den Jahren 1428–1429</i> .....	399–408
---	---------

## MATERIÁLIE

Tomáš Durdík: Velká věž hradu Velešína – <i>Der grosse Turm der Burg Velešín</i> .....	409–416
Vladimír Brych – Věra Přenosilová: Anonymní veduta hradu Karlštejna z roku 1784 – <i>Anonymous drawing of Karlstein castle from 1784</i> .....	417–420
Jan Pařez: Náčrty staveb na březích dolního toku Vltavy a na Labi od strahovského opata Kryšpína Fuka – <i>Drawings of buildings and settlements on the banks of the lower stream of Vltava and Labe by the Strahov abbot Kryšpín Fuk</i> .....	421–440
František Záruba: Hrad na Blešenském vrchu – <i>Burg am Berg Blešenský</i> .....	441–444
Jiří Fröhlich: Archeologický výzkum kostela a kaplanky v johanitském dvorci ve Varvažově – <i>Archäologische Untersuchung der Kirche und Kaplanwohnung im Gehöft der Johanniter in Varvažov</i> .....	445–454
Jiří Dohnal – Zdeněk Jáně – Jaroslav Kněz – Jan Valenta – Jan Vilhelm: Hrad v Lysé nad Labem a výsledky geofyzikálního průzkumu v severní části zámeckého areálu – <i>The castle in Lysá nad Labem and the results of the geophysical survey in the northern part of the château's area</i> .....	455–472
Jiří Dohnal – Zdeněk Jáně – Jaroslav Kněz – Jan Valenta – Ladislav Zima: Vstupní část hradu Litice nad Orlicí – výsledky geofyzikálního průzkumu – <i>Eingangsteil der Burg Litice n. Orlicí – Ergebnisse der geophysikalischen Untersuchung</i> .....	473–482
Karel Sklenář: Hrady a tvrze v zápiscích Václava Krolmuse (1852–1861) – <i>Burgen und Festen Böhmens in Notizen von Václav Krolmus (1852–1861)</i> .....	483–494
Kamil Podroužek: Raně novověká datace na výpadní brance hradu Helfenburku – <i>Frühneuzeitige Datierung an der Pforte der Burg Helfenburk</i> .....	495–498

## DISKUSE

František Gabriel: Quo vadis vědo o hradech? – <i>Quo vadis Burgenwissenschaft?</i> .....	499–502
Pavel Bolina: Odpověď na repliku M. Plačka z CB 7/2000 – <i>Antwort auf die Replik des M. Plaček in CB 7/2000</i> .....	503–508
Pavel Bolina: Nová publikace o hradech českého Slezska – <i>Eine neue Publikation über die Burgen in Böhmischeschlesien</i> .....	509–524

## KRONIKA

Tomáš Durdík: Doc. PhDr. JUDr. Dobroslav Líbal, DrSc 15. 10. 1911 – 9. 2. 2002 .....	525–526
Petr Chotěbor: K životnímu jubileu doc. PhDr. Tomáše Durdíka, DrSc. ....	527–542
Tomáš Durdík: K životnímu jubileu Ing. arch. Petra Chotěbora, CSc. ....	543–548

## BIBLIOGRAFICKÁ REFERATIVNÍ A INFORMATIVNÍ SLUŽBA

### 1. MONOGRAFIE

- Lilian Acheilara: *The Kastro of Mytilene*. Athens 1999 ..... 549
- Michalis Andrianakis: *The Frangokastello at Sfakia*. Athens 1998 ..... 549
- Włodzimierz Antkowiak – Piotr Lamparski: *Zamki i strażnice krzyżackie Ziemi Chełmińskiej (historia, plany, tajemnice)*. Toruń 1999 ..... 549–550
- Marceli Antoniewicz: *Zamki na wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej (geneza – funkcje – konteksty)*. Kielce 1998 ..... 550
- Thomas Bienert: *Mittelalterliche Burgen in Thüringen*. Gudensberg – Gleichen 2000 ..... 550–551
- Thomas Bitterli – Daniel Grütter: *Alt-Wädenswil*. Basel 2001 ..... 551
- Burg Weißensee „Runneburg“ Thüringen. *Baugeschichte und Forschung*. Frankfurt am Main 1998 ..... 551–552
- Daniel Burger: *Die Landesfestungen der Hohenzollern in Franken und Brandenburg I, Zeitalter der Renaissance*. München 2000 ..... 552–553
- Castelli medievali di Sicilia. Palermo 2001 ..... 553
- Człowiek i środowisko w Sudetach. Wrocław 2000 ..... 553
- Jolanta Danko – Leszek Kajzer: *Hospes grati animi... albo gość wdzięczny... czyli O wizycie króla Władysława IV w Radziejowicach w 1632 roku – Hospes grati animi... summary*. Łódź 2001 ..... 553–554
- Klaus-Peter Decker – G. Ulrich Großmann: *Die Ronneburg*. Regensburg 2000 ..... 554
- Philippe Durand: *Le Château-fort*. Bordeaux 1999 ..... 554–555
- Tomáš Durdík: *Hrad Týřov – Die Burg Týřov*. Praha 2001 ..... 555
- Tomáš Durdík – Pavel Bolina: *Středověké hrady v Čechách a na Moravě – Mittelalterliche Burgen in Böhmen und Mähren – Medieval Castles in Bohemia and Moravia*. Praha 2001 ..... 555–556
- Tomáš Durdík – Viktor Sušický: *Zříceniny hradů, tvrzí a zámků: Střední Čechy – Ruins of castles, fortresses and strong-holds: Central Bohemia*. Praha 2000 ..... 556–557
- Bogusław Dybaś: *Fortece Rzeczypospolitej. Studium z dziejów budowy fortyfikacji stałych w państwie Polsko-litewskim w XVII wieku – Die Festungen der Republik. Studien zur Geschichte des Festungsbau im Polnisch-litauischen Staat im 17. Jahrhundert*. Toruń 1998 ..... 557–558
- Walther-Gerd Fleck: *Burg Stetten ob Kocherstetten*. Braubach 2001 ..... 558
- Jiří Fröhlich: *Stará Otava mezi Pískem a Zvíkovem*. Písek 2000 ..... 558
- František Gabriel – Jaroslav Panáček: *Hrady okresu Česká Lípa*. Praha 2000 ..... 558–559
- Myrto Georgopoulou-Verra: *The kastro at Patras*. Athens 2000 ..... 559
- Xenophon Gianakis – Chara Avlonitou: *Castrorum Circumnavigatio*. Místo vydání neuváděno. 2001 ..... 559
- Marian Głósek: *Późnośredniowieczna broń obuchowa w zbiorach polskich*. Łódź 1996 ..... 560
- Tadeusz Grabarczyk: *Piechota zaciężna królestwa polskiego w XV wieku – Infantry hired by the polish kingdom in the fifteenth century*. Łódź 2000 ..... 560
- Mieczysław Haftka: *Zamki krzyżackie w Polsce. Szkice z dziejów*. Malbork – Płock 1999 ..... 560–561
- Historická inspirace. *Sborník k počtě Dobroslava Libala*. Praha 2001 ..... 561
- Udo Hopf: *Der mittelalterliche Wohnturm in Wandersleben*. I. G. (po roce 1997) ..... 561
- Petr Chotěbor: *Pražský hrad gotický*. Praha 2000 ..... 561
- V. V. Jakovlev: *Istorija krepostěj*. Sankt-Petěrburg 2000 ..... 561–562
- Bettina Jost: *Burgruine Münzenberg*. Regensburg 2000 ..... 562
- Jiří Jurok: *Česká šlechta a feudalita ve středověku a raném novověku. Majetková a sociální struktura, politická moc a kulturní reprezentace šlechty a feudality v českém státě ve 13. – první polovině 17. století*. Nový Jičín 2000 ..... 562–563
- Leszek Kajzer (red.): *Zamek w Lubawie. Dawniej i dziś – Die Burg von Lubawa. Früher und heute*. Lubawa 2001 ..... 563–564
- Leszek Kajzer – Stanisław Kołodziejcki – Jan Salm: *Leksykon zamków w Polsce*. Warszawa 2001 ..... 564–565
- Andrzej Klein – Nicholas Sekunda – Konrad A. Czernulewski: *Banderia apud Grunwald I – Chorągwie polskie pod Grunwaldem – Polish banners at Grunwald*. Łódź 2000 ..... 565–566
- Andrzej Klein – Piotr Nowakowski: *Banderia apud Grunwald II – Chorągwie krzyżackie pod Grunwaldem – Teutonic banners at Grunwald*. Łódź 2000 ..... 566
- Rudolf Knappe: *Mittelalterliche Burgen in Hessen*. Gudensberg – Gleichen 2000 ..... 566

Dimitris Konstantios: The kastro of Ioannina. Athens 1997 .....	567
Jiří Kuthan: Aristokratická sídla období romantismu a historismu. Praha 2001 .....	567
Hatto Küffner – Edmund Spohr: Burg und Schloß Düsselldorf. Kleve 1999 .....	567–568
Thomas Kühtreiber – Roman Zehetmayer: Zur Geschichte des Probsteiberger. Zwettl 1999 .....	568
Heribert J. Leonardy – Hendrik Kersten: Burgen in Spanien. Darmstadt 2002 .....	568
Michael Losse: Bertradaburg Mürlenbach/Kyll. Regensburg 2002 .....	569
Michael Losse – Hans Noll: Burgen Schlösser Festungen im Hegau. Singen 2001 .....	569
Maria Lubocka-Hoffmann: Marienburg (Geschichte – Architektur – Denkmalschutz) – <i>Zamek w Malborku (historia – architektura – konserwacja.</i> Olsztyn – Elbląg – Lublin nedatováno, 1 CD ROM .....	569–570
Marianne Mangold – Gottfried Rotsch – Renate Freifrau von Lamezan (ed.): Burg Magenheim von Stauferzeit bis Gegenwart. Braubach 2000 .....	570
Anna Marciniak-Kajzer: Fundacje architektoniczne Małopolskich Leliwitów. Łódź 2001 .....	570–571
Орест Ярославович Мацюк: Замки і фортеці Західної України. Lvov 1997 .....	571
Bernhard Meyer: Burg Trifels. Kaiserslautern 2001 .....	571–572
Tom Mc Neil: Castles in Irland. London and New York 2000 .....	572
Andrzej Nowakowski (red.): Uzbrojenie w Polsce średniowiecznej 1450–1500 – <i>Arms and Armour in medieval Poland 1450–1500.</i> Toruń 1998 .....	572–573
Ieva Ose: Latvijas Viduslaiku Pīļu pētniecība 18.–20. gadsimtā. Rīga 2001 .....	573
Gianni Perbellini – Fiorenzo Meneghelli – Michele Gragnato: Guida ai castelli del Veronese. Caselle di Sommacampagna 2000 .....	573
Tadeusz Polak: Zamki na Kresach. Warszawa 1997 .....	573–574
Gerhard Reichhalter – Karin Kühtreiber – Thomas Kühtreiber: Waldviertel und Wachau. St. Pölten 2000 .....	574
Der romanische Palas der Wartburg. Regensburg 2001 .....	575
Wulf Schirmer: Castel del Monte. Mainz 2000 .....	575–576
Eberhard Schmitt: Bautzens Stadtbefestigungen. Bautzen 1996 .....	576
Günter Schuchardt: Welterbe Wartburg. Regensburg 2000 .....	576
Dis Staufer. Schriften zur Staufischen Geschichte und Kunst Band 19. Göppingen 2000 .....	576–577
Ioanna Steriotou: The fortetza of Rethymno. Athens 2000 .....	577
Robert Sypek: Zamki i obiekty warowne Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Warszawa nedatováno .....	578
Three hundred years of Lonelynes. Bělehrad 1998 .....	577–578
Borys Trubnikow: Wielki leksykon broni i uzbrojenia. Poznań 2000 .....	578
Eugen Vasiliak – Tomáš Durdík: Nad městy, hrady a zámky (Česko a Slovensko) – <i>Over Towns, Castles and Châteaux – Über den Städten, Burgen und Schlössern – Nad mestami, hradmi a zámkami.</i> Turnov nedatováno, 2 CD ROM .....	579
Vesilahden Laukko. Turku 2000 .....	579–580
J. Vitkunas: Kernave – vadovas po Kernave ir kernaves archeologijos ir istorijos muzieju – rezervata – <i>Kernave – A Guide to Kernave and the museum of archaeology and history.</i> Vilniu 1999 .....	580
Von der Burg zum Schloss. Bucha bei Jena 2001 .....	580–581
Jiří Waldhauser (s příspěvkem Petra Jenče): Archeologické nemovité památky Mladoboleslavská. Mladá Boleslav 2001 .....	581
Antje Wendt: Schloss Gottorf. Regensburg 2000 .....	581
Jens Wroblewski – André Wemmers: Theiss Burgenführer. Niederrhein. Stuttgart 2001 .....	581
Zamek i dwór w średniowieczu od XI do XV wieku – <i>The castle and the court in the middle ages from the 11<sup>th</sup> until the 15<sup>th</sup> century.</i> Poznań 2001 .....	582–584
Joachim Zeune – Rolland Möller: Schloss Tratzberg. Místo a rok vydání neuvedeny .....	584
Znovuzrození hradu. Brno 2000 .....	584–585
Robert Żukowski: Rycerstwo polskie X–XV w. Warszawa 1999 .....	585

## 2. PERIODIKA

Arheologu petijumi Latvija 2000. Un 2001 gada. 2002 .....	586
Archaeologia historica 23/98 .....	586–587
Archaeologia historica 24/99 .....	587–588
Archaeologia historica 25/2000 .....	588–589

Archaeologia historica 26/2001 .....	589
Archaeologia historica Polona – tom 10 .....	589–590
Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w 1996 roku – Archeologické výzkumy v Horním Slezsku a na jeho pomezí v roce 1996. 2000 .....	590
Burgen und Schlösser 40. 1999 .....	590–591
Burgen und Schlösser 41. 2000 .....	591–592
Burgen und Schlösser 42. 2001 .....	592
Burgen und Schlösser in Sachsen-Anhalt. Heft 8. 1999 .....	592–593
Burgen und Schlösser in Sachsen-Anhalt. Sonderheft 1999 .....	593
Burgen und Schlösser in Sachsen-Anhalt. Heft 9. 2000 .....	593
Burgen und Schlösser in Sachsen-Anhalt. Heft 10. 2001 .....	593–594
Burgen und Schlösser in Thüringen 1998 .....	594
Burgen und Schlösser in Thüringen 1999/2000. 2000 .....	594–595
Burgenforschung aus Sachsen 12. 1999 .....	595
Burgenforschung aus Sachsen 13. 2000 .....	595–596
Burgenforschung aus Sachsen 14. 2001 .....	596
Castella maris Baltici 3–4. 2001 .....	596–598
Castella maris Baltici V. 2001 .....	598–599
Castillos de España 113. 1999 .....	599
Castillos de España 114. 1999 .....	599
Castillos de España 115. 1999 .....	599
Castillos de España 116. 2000 .....	599–600
Castillos de España 117. 2000 .....	600
Castillos de España 118. 2000 .....	600
Castillos de España 119. 2000 .....	600
Castellum. 2000 .....	600–601
Castrum Bene 6. Burg und Stadt. 1999 .....	601–602
Dissertationes historicae 7/2002. Vladimír Wolf et opera corcontica .....	602
EN Bulletin 51 – 1999 .....	602–603
EN Bulletin 52 – 2000 .....	603
EN Bulletin 53 – 2000 .....	603
EN Bulletin 54 – 2001 .....	603–604
Forschungen zur Burgen und Schlössern 5. 2000 .....	604–605
Forschungen zur Burgen und Schlössern 6. 2001 .....	605–606
Historický sborník Karlovarska VI. 1998 .....	606
Historický sborník Karlovarska VII. 1999 .....	606
Château Gaillard XIX. 2000 .....	606–608
Listy Muzejního spolku v Pardubicích, č. 1–4. 2000 .....	608
Listy Muzejního spolku v Pardubicích, č. 5–8. 2001 .....	608
Łódzkie sprawozdania archeologiczne, V/1999 .....	608
Łódzkie sprawozdania archeologiczne, VI/2000 .....	609
Marburger Correspondenzblatt zur Burgenforschung. Heft 2. 1999/2000 .....	609
Mittelalter. Moyen age. Medioevo. Temp medieval. 2000 .....	609
Mittelalter. Moyen age. Medioevo. Temp medieval. 2001 .....	610
Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností 34/104. 1996 .....	610
Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností 35/105. 1997 .....	610
Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností 36/106. 1998 .....	610–611
Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností 37/107. 1999 .....	611
Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností 38/108. 2000 .....	611
Orlické hory a Podorlicko 1999, sv. 9 .....	611
Orlické hory a Podorlicko 2000, sv. 10 .....	611
Orlické hory a Podorlicko 2001, sv. 11 .....	612
Památkový ústav v Pardubicích. Výroční zpráva za rok 1999. 2000 .....	612
Památkový ústav v Pardubicích. Výroční zpráva za rok 2000. 2001 .....	612
Památky středních Čech 12. 1998 .....	612

Památky středních Čech 13. 1999 .....	612
Památky středních Čech 14. 2000 .....	612–613
Památky středních Čech 15. 2001 .....	613
Panorama. Z přírody, historie a současnosti Orlických hor a podhůří 6/1998 a další .....	613
Průzkumy památek VI. 1999 .....	613
Průzkumy památek VII. 2000 .....	613–614
Przemyskie zapiski historyczne, 11/1998. 1999 .....	614
Ročenka knihovny a muzea v Jaroměři IV, 1999. 2000 .....	615
Ročenka Státního okresního archivu v Trutnově 1999. 2000 .....	615
Sborník Muzea Středního Posázaví v Ratajích nad Sázavou a Archeologické společnosti při Katedře archeologie Západočeské univerzity v Plzni I. 2001 .....	615
Stopami dějin Náchodska 6. 2000 .....	615
Stopami dějin Náchodska 7. 2001 .....	615
Středočeský vlastivědný sborník. Muzeum a současnost. Řada společenskovední svazek 19. 2001 .....	615
Středočeský vlastivědný sborník. Muzeum a současnost. Řada společenskovední svazek 20. 2002 .....	615–616
Studia archaeologica slovaca mediaevalia, I/1998. 1998 .....	616
Východočeské listy historické 15–16. 2000 .....	616
Východočeské listy historické 17–18. 2001 .....	617
Wartburg-Jahrbuch 1999. 2001 .....	617
Z Českého ráje a Podkrkonoší 13. 2000 .....	617
Zpravodaj muzea v Hradci Králové 25/1999 .....	617
Zpravodaj muzea v Hradci Králové 26/2000 .....	618
Zpravodaj muzea v Hradci Králové 27/2001 .....	618
Zprávy památkové péče 59. 1999 .....	618
Zprávy památkové péče 60. 2000 .....	618–619
Zprávy památkové péče 61. 2001 .....	619–620
Rejstřík autorů .....	621
Mapa lokalit pojednaných v 8. svazku – <i>Karte der im 8. Band behaldenten Anlagen</i> .....	622–623